Ardal Ni 2035
Canlyniadau Ymarferiad Ymgysylltu Cyhoeddus
(Chwefror – Mehefin 2022)

Dalgylch Bangor.

1 Cyflwyniad

1.1 Bwriad prosiect Ardal Ni 2035 ydi cynnal sgwrs a thrafod gyda chymunedau lleol er mwyn adnabod beth sy’n bwysig i drigolion a sut yr hoffent weld eu hardal yn datblygu dros y 10-15 mlynedd nesaf.

1.2 Ein bwriad yw cyd-weithio a chyd-ddatblygu datrysiadau gyda sefydliadau, grwpiau ac unigolion. Ar ddiwedd y prosiect bydd 13 cynllun adfywio penodol yn cael eu creu a fydd adlewyrchu blaenoriaethau a dyheadau cymunedau lleol.

1.3 Fel cam cyntaf i’r gwaith, cynhaliwyd sgyrsiau gyda Chynghorwyr, Cynghorau Cymuned a Thref a grwpiau adfywio lleol er mwyn sefydlu:

- **Beth sy’n dda** am yr ardal?
- **Beth sydd ddim mor dda** am yr ardal?
- **Pa newidiadau fysech chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn eich ardal** yn ystod y 15 mlynedd nesaf, fysa'n gwneud eich ardal yn well lle i fyw ynddi?

1.4 Fe wnaeth **12** o Gynghorau Cymuned/Tref/Dinas, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol yn Nalgylch Bangor gyflwyno eu syniadau ynglŷn â beth ddylai fod yn flaenoriaethau lleol ar gyfer yr ardal yn y cyfnod hyd at 2035. Defnyddiwyd yr ymatebion yma fel sail ar gyfer yr ail-gam o ymgysylltu ehangach gyda’r cyhoedd.

1.5 Ym mis Chwefror 2022 fe lansiwyd ymarferiad ymgysylltu cyhoeddus ar gyfer pob un o’r 13 ardal/dalgylch, gyda gwahoddiad i bobl leol gyfrannu i’r gwaith o siapio prosiect Ardal Ni 2035 drwy lenwi holiadur syml ar-lein neu ar bapur.

1.6 Er mwyn annog cymaint o bobl â phosib i gymryd rhan, trefnwyd ymgyrch ymgysylltu cynhwysfawr a oedd yn cynnwys:

- Datganiadau i’r wasg ac eitem ar y radio;
- Hysbysebion yn y papurau Bro;
- Taflenni gwybodaeth;
- Negeseuon drwy’r cyfryngau cymdeithasol;
- Negeseuon amlwg ar dudalen gartref gwefan y Cyngor;
- Mynychu digwyddiad Balchder Gogledd Cymru ym Mangor.

1.7 Yn ogystal, trefnwyd cyfres o ymweliadau a chyfarfodydd wyneb yn wyneb i glywed lleisiau grwpiau ac unigolion nad yw'r Cyngor wedi clywed (rhyw lawer) ganddynt yn hanesyddol. Roedd rhain yn cynnwys:

- GISDA Blaenau Ffestiniog – Sesiwn drafod gyda'r criw Bwrdd Pobl Ifanc a sesiwn drafod gydag aelodau o Glwb LHDT+ GISDA.
- GISDA Caernarfon - Sesiwn drafod gydag aelodau o Glwb LHDT+ GISDA.
- GISDA Pwllheli - Sesiwn drafod gydag aelodau o Glwb LHDT+ GISDA.
- Dementia Actif Gwynedd, Y Bermo – Sesiwn drafod ar ôl yr ymarfer cadw'n heini.
- Dementia Actif Gwynedd, Dolgellau - Sesiwn drafod ar ôl yr ymarfer cadw'n heini.
- Dementia Actif – Sesiwn drafod ar ôl chwarae Boccia yn Nhafarn yr Heliwr yn Nefyn.
- Dementia Actif, Caernarfon - Sesiwn drafod ar ôl yr ymarfer cadw'n heini.

2 Trosolwg Sirol

3,776 o unigolion ar draws Gwynedd wedi manteisio ar y cyfle i ddweud eu dweud:

- **3,675** o'r rhain wedi cwblhau'r holiadur ar-lein.
- **10** wedi cwblhau'r holiadur papur a oedd ar gael yn y llyfrgelloedd, siopau Gwynedd neu drwy gyflwyno cais dros y ffôn.
- **6** wedi cwblhau'r fersiwn 'Hawdd ei Ddarllen' o'r holiadur.
- **85** o bobl wedi mynychu sesiynau wyneb yn wyneb ar gyfer **pobl ifanc**, **pobl ifanc LHDT+**, **pobl hŷn** a **phobl sy'n byw gyda dementia.**

2.1 **Nifer o ymatebwyr fesul ardal***

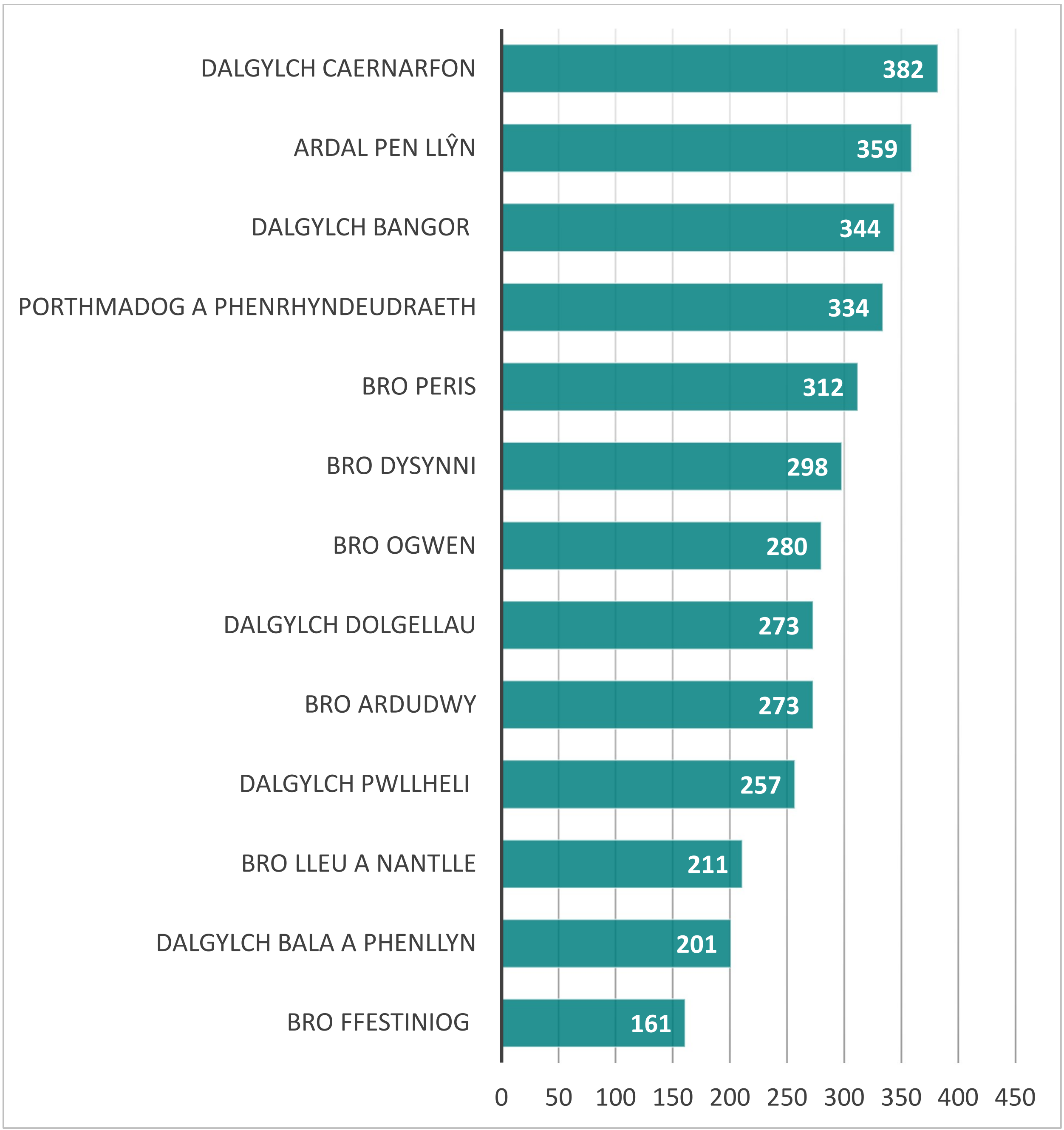

*Ar gyfer yr holiadur ar-lein a phapur.

2.2 Trosolwg o'r Ymatebwyr i'r Arolwg Cyhoeddus ar gyfer Gwynedd.

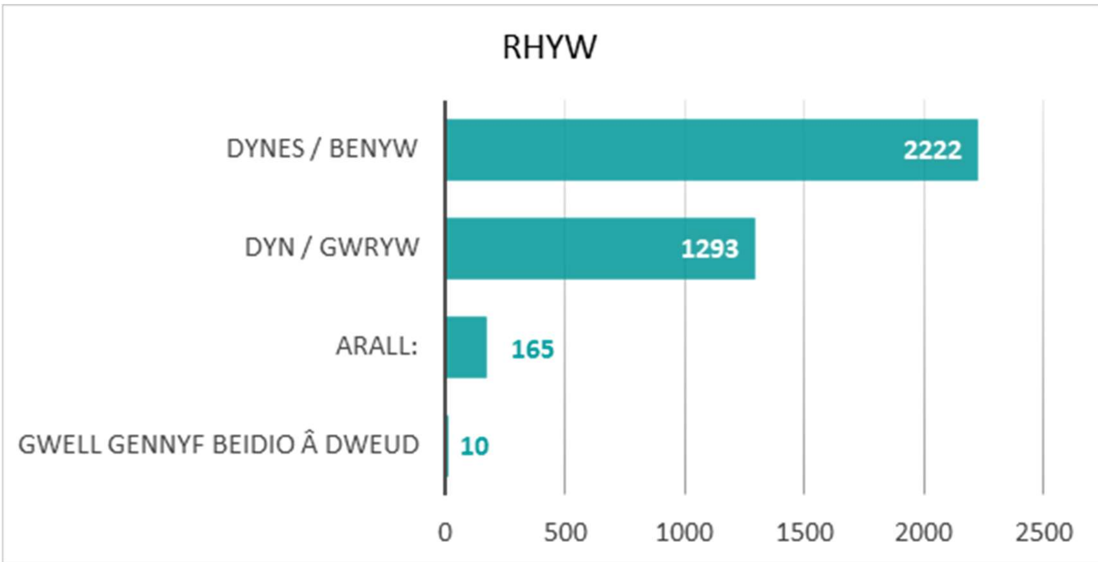

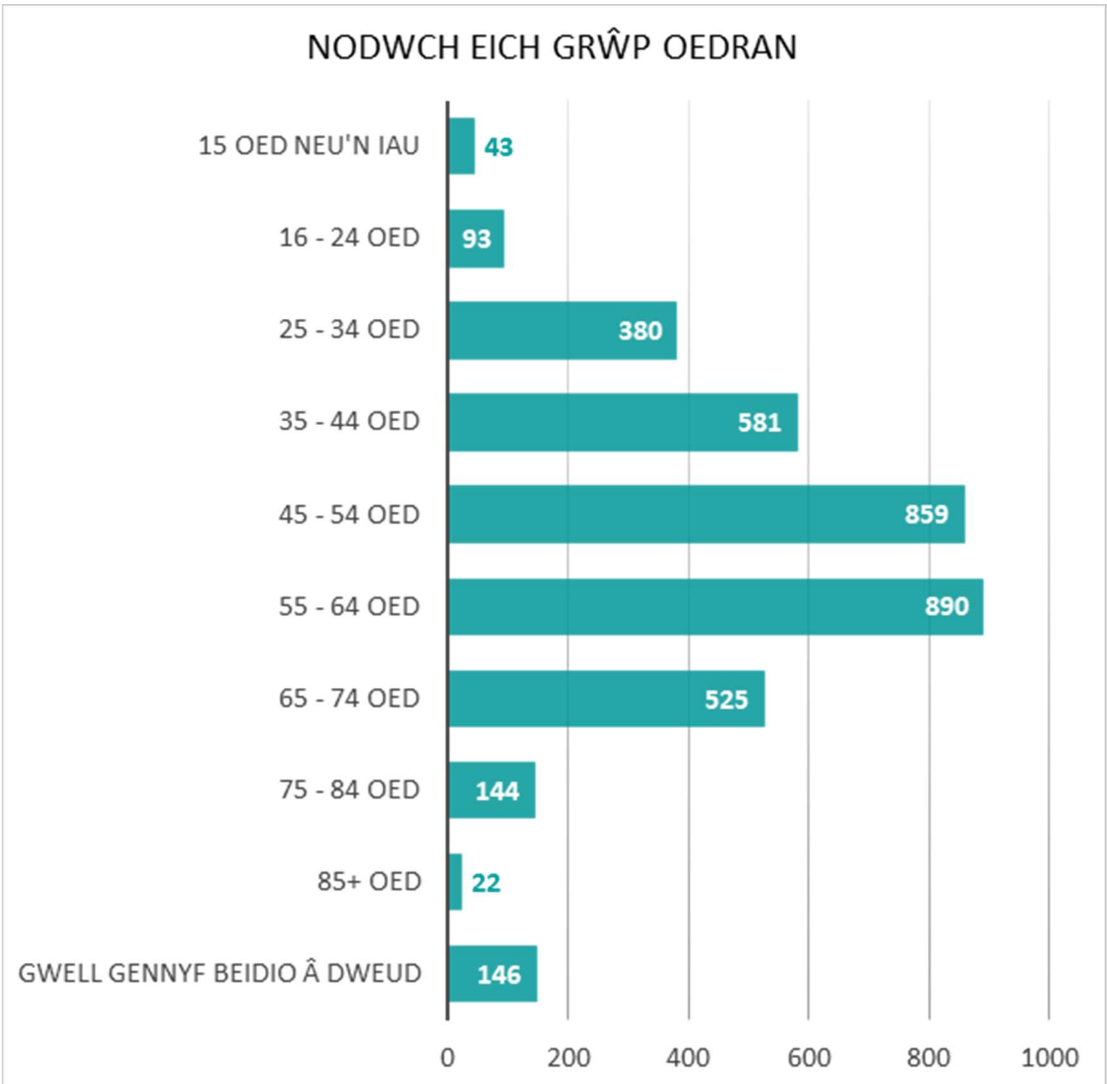

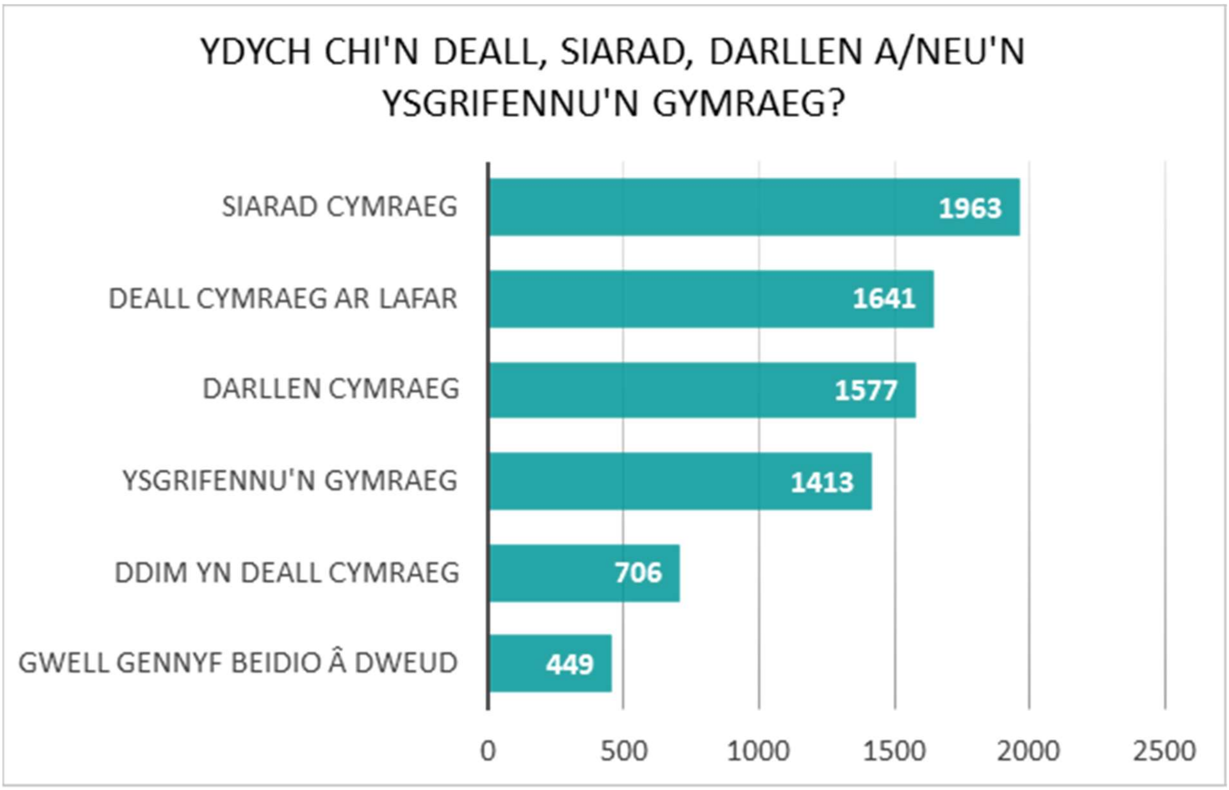
YDYCH CHI'N DEALL, SIARAD, DARLLEN A/NEU'N YSGRIFENNU'N GYMRAEG?
SIARAD CYMRAEG
1963
DEALL CYMRAEG AR LAFAR
1641
DARLLEN CYMRAEG
1577
YSGRIFENNU'N GYMRAEG
1413
DDIM YN DEALL CYMRAEG
706
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
449
0
500
1000
1500
2000
2500

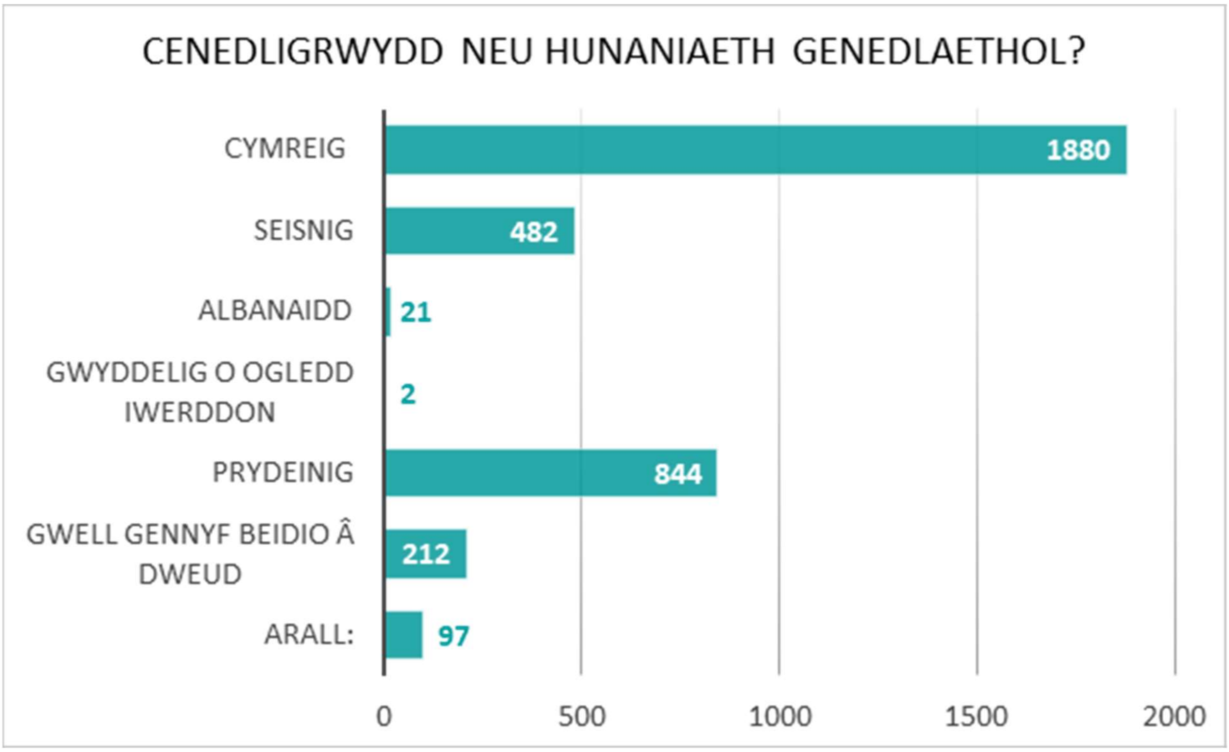
CENEDLIGRWYDD NEU HUNANIAETH GENEDLAETHOL?
CYMREIG
1880
SEISNIG
482
ALBANAIDD
21
GWYDDELIG O OGLEDD IWERDDON
2
PRYDEINIG
844
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
212
ARALL:
97
0
500
1000
1500
2000

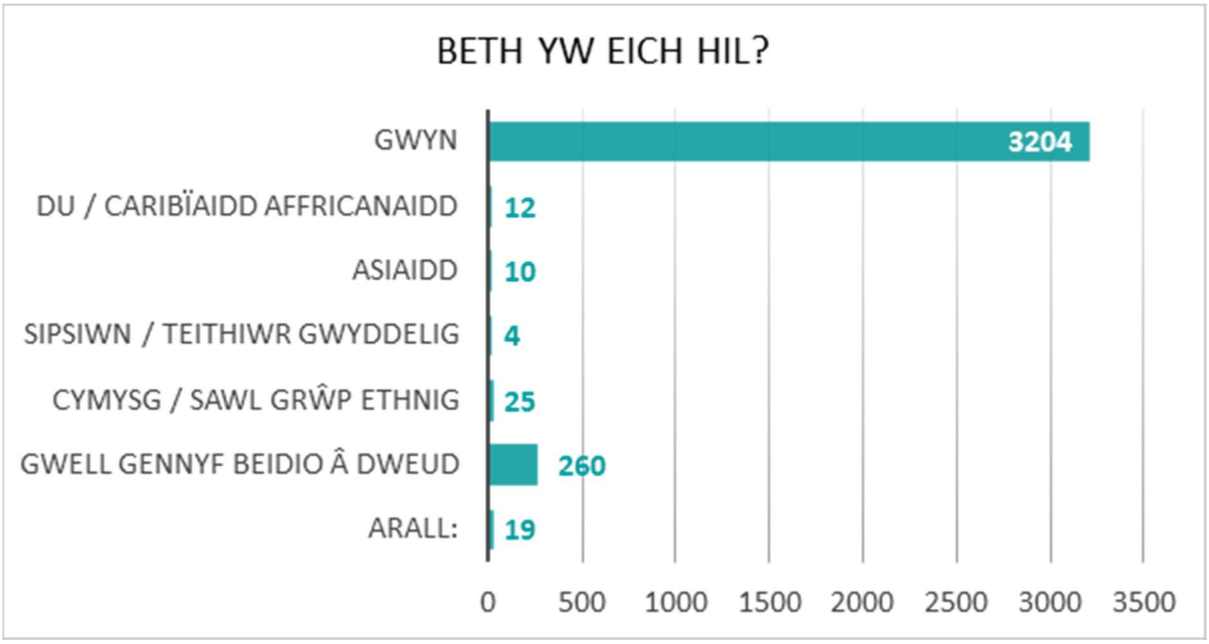
BETH YW EICH HIL?
GWYN
DU / CARIBÏAIDD AFFRICANAIDD
ASIAIDD
SIPSIWN / TEITHIWR GWYDDELIG
CYMYSG / SAWL GRŴP ETHNIG
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
ARALL:
3204
12
10
4
25
260
19
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
3500

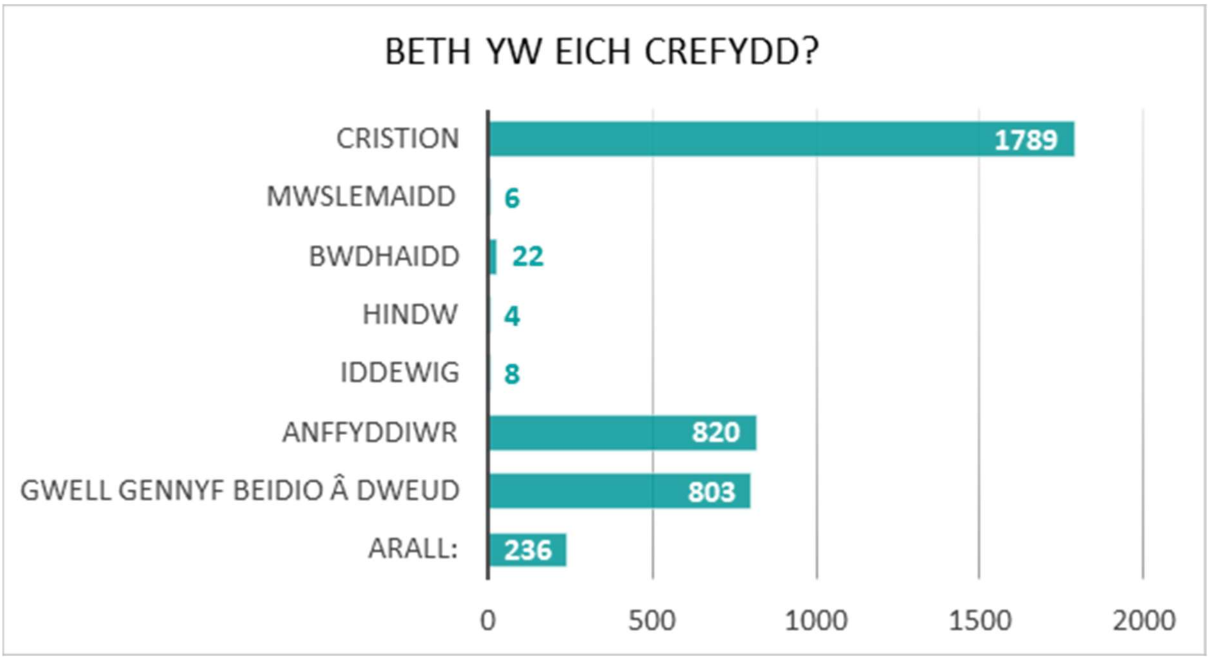
BETH YW EICH CREFYDD?
CRISTION
MWSLEMAIDD
BWDHAIDD
HINDW
IDDEWIG
ANFFYDDIWR
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
ARALL:
1789
6
22
4
8
820
803
236
0
500
1000
1500
2000

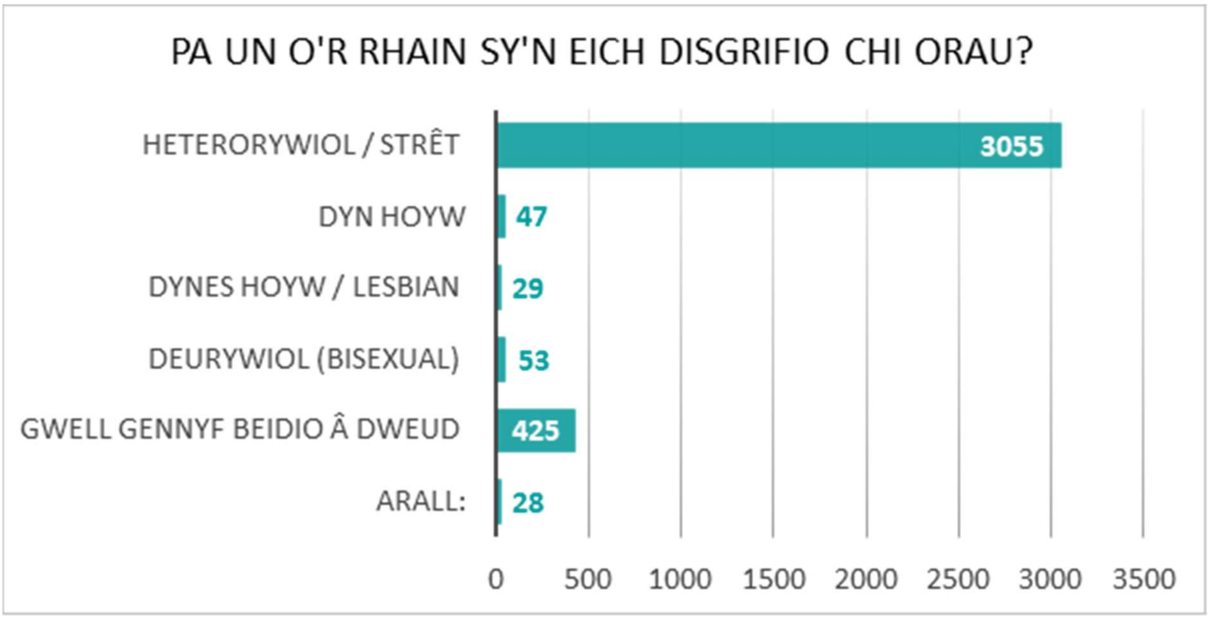

PA UN O'R RHAIN SY'N EICH DISGRIFIO CHI ORAU?
HETERORYWIOL / STRÊT
3055
DYN HOYW
47
DYNES HOYW / LESBIAN
29
DEURYWIOL (BISEXUAL)
53
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
425
ARALL:
28
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
3500

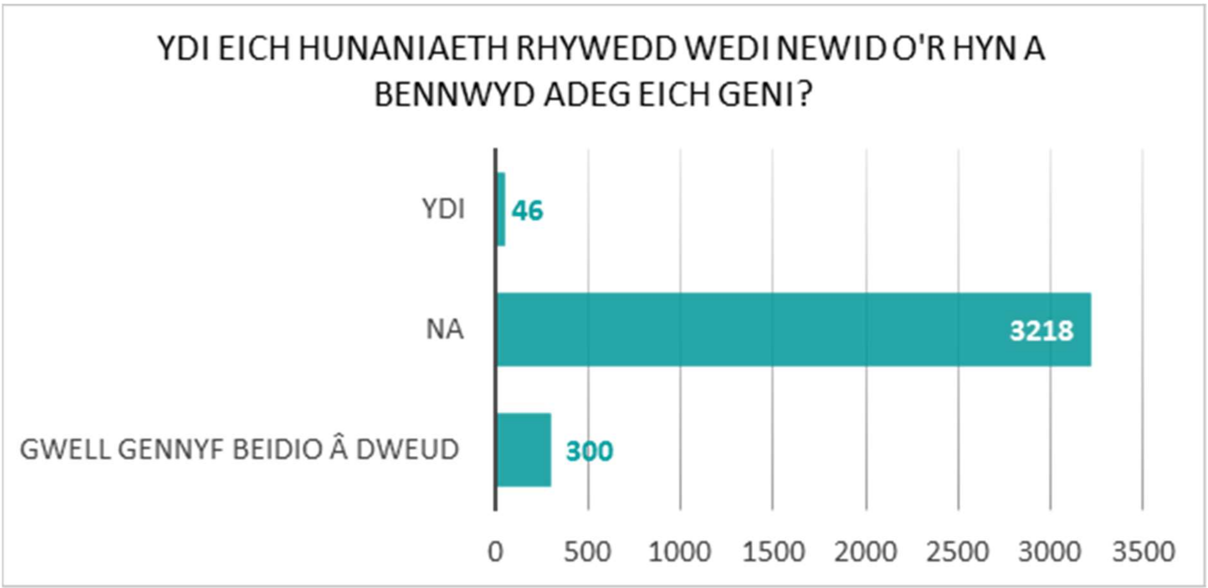

YDI EICH HUNANIAETH RHYWEDD WEDI NEWID O'R HYN A BENNWYD ADEG EICH GENI?
YDI
46
NA
3218
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
300
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
3500

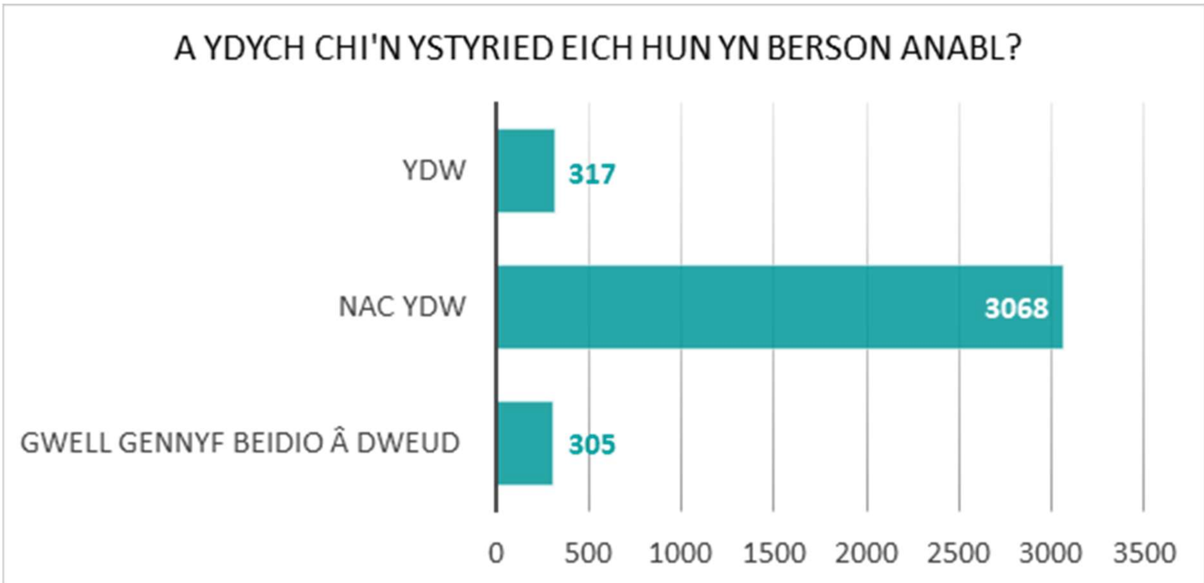

A YDYCH CHI'N YSTYRIED EICH HUN YN BERSON ANABL?
YDW
317
NAC YDW
3068
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
305
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
3500

3 Canlyniadau Dalgylch Bangor

3.1 Trosolwg o'r Ymatebwyr i'r Arolwg Cyhoeddus ar gyfer dalgylch Bangor.

3.2 Derbyniwyd **344** o ymatebion i'r Holiadur Ardal Ni 2035 ar gyfer dalgylch Bangor.

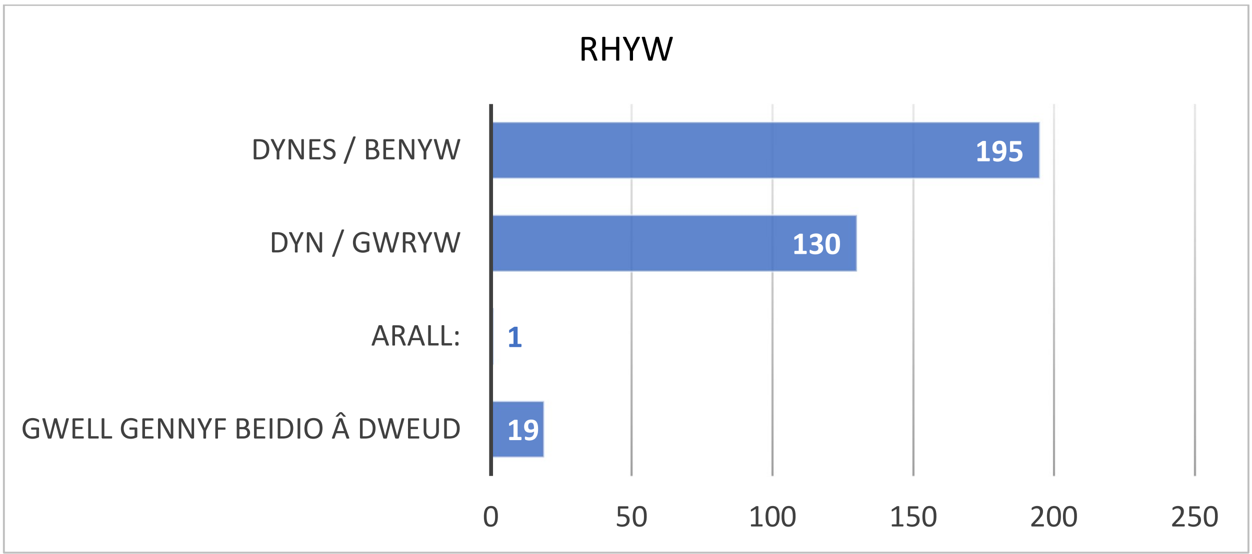

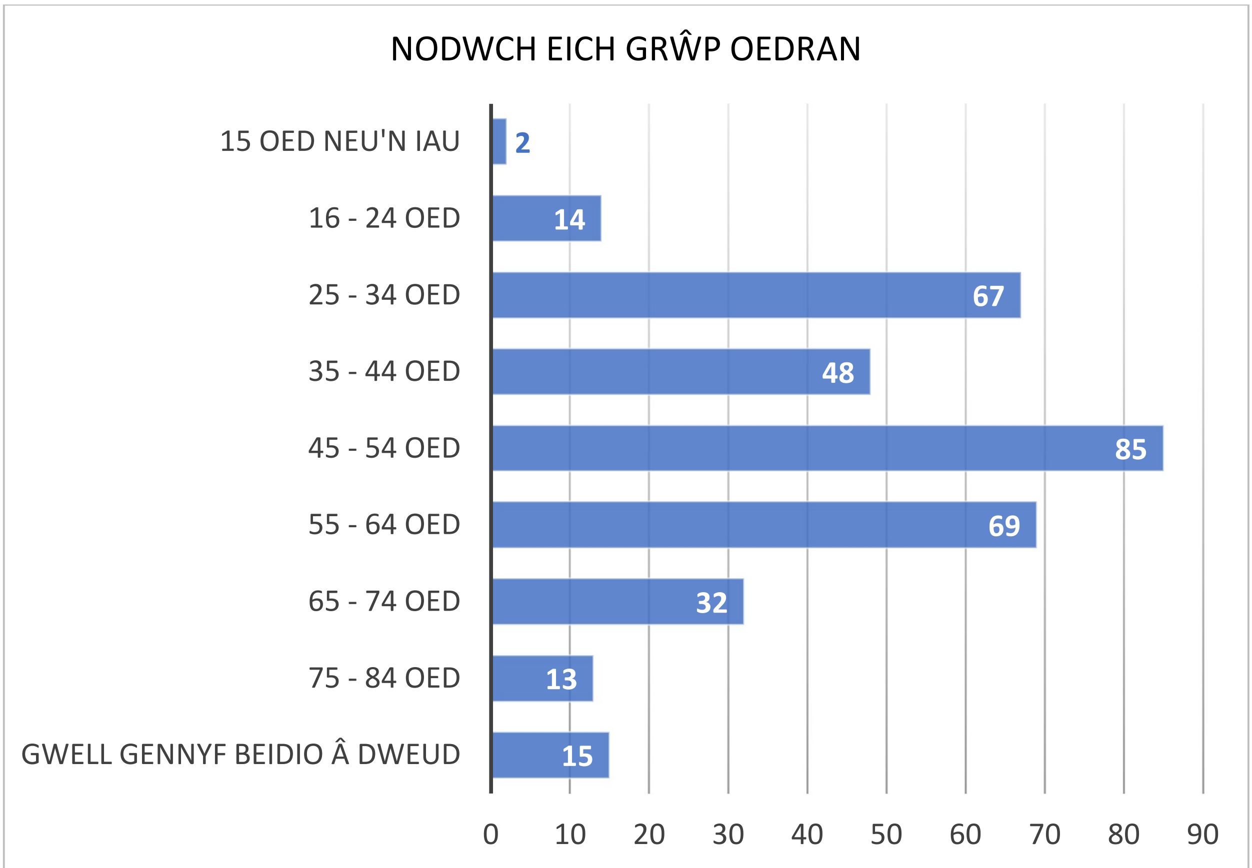

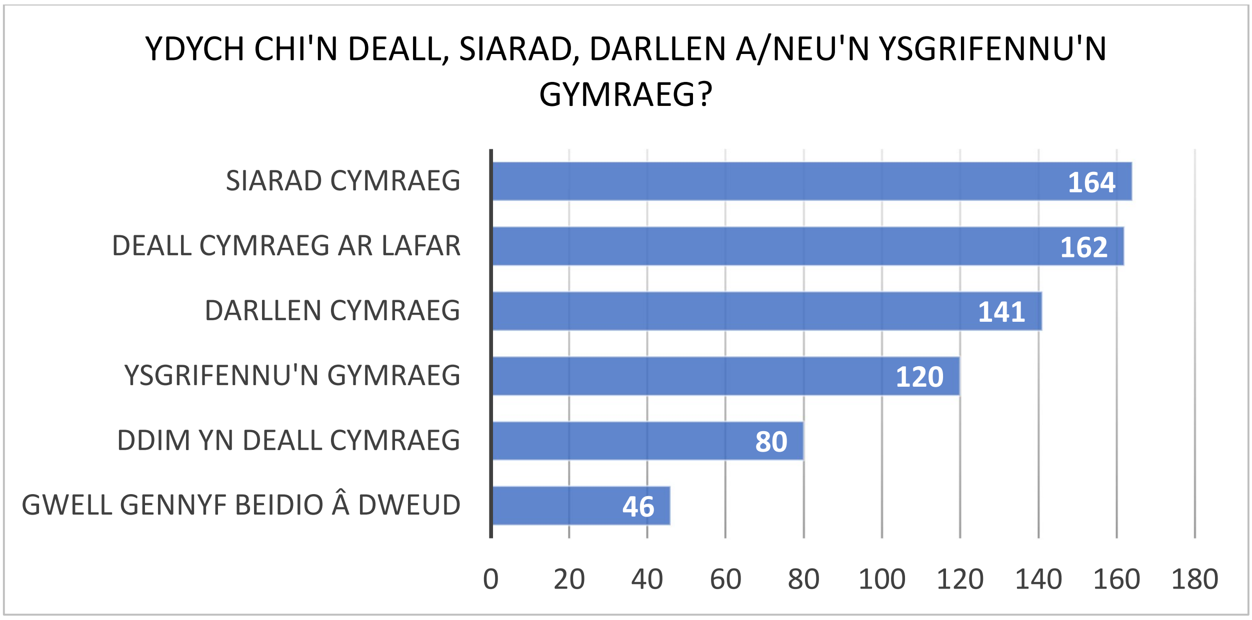
YDYCH CHI'N DEALL, SIARAD, DARLLEN A/NEU'N YSGRIFENNU'N GYMRAEG?
SIARAD CYMRAEG
DEALL CYMRAEG AR LAFAR
DARLLEN CYMRAEG
YSGRIFENNU'N GYMRAEG
DDIM YN DEALL CYMRAEG
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
164
162
141
120
80
46
0
20
40
60
80
100
120
140
160
180

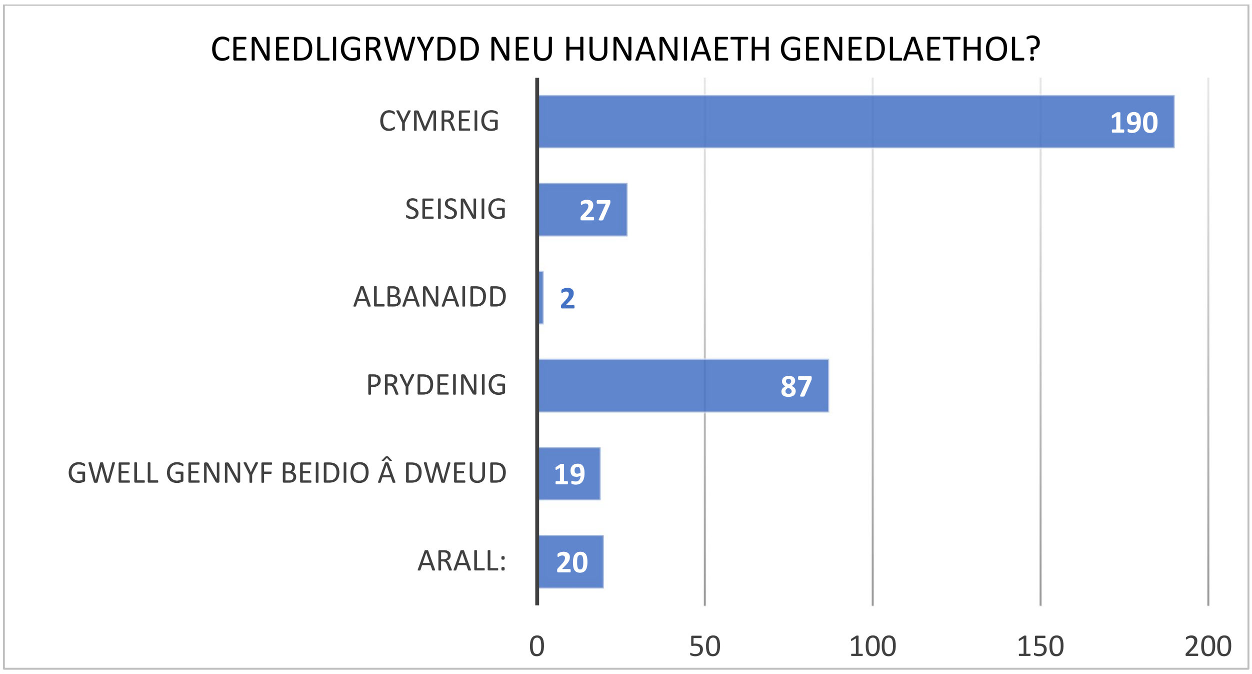
CENEDLIGRWYDD NEU HUNANIAETH GENEDLAETHOL?
CYMREIG
SEISNIG
ALBANAIDD
PRYDEINIG
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
ARALL:
190
27
2
87
19
20
0
50
100
150
200

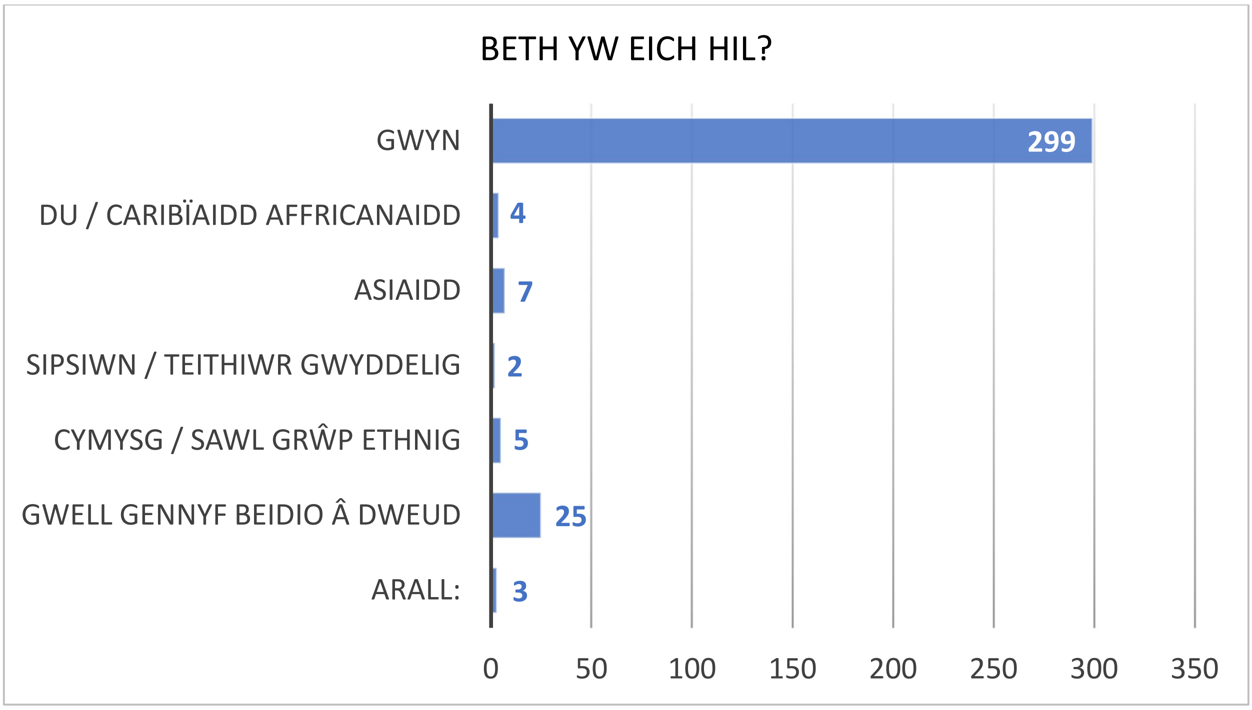
BETH YW EICH HIL?
GWYN
DU / CARIBÏAIDD AFFRICANAIDD
ASIAIDD
SIPSIWN / TEITHIWR GWYDDELIG
CYMYSG / SAWL GRŴP ETHNIG
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
ARALL:
299
4
7
2
5
25
3
0
50
100
150
200
250
300
350

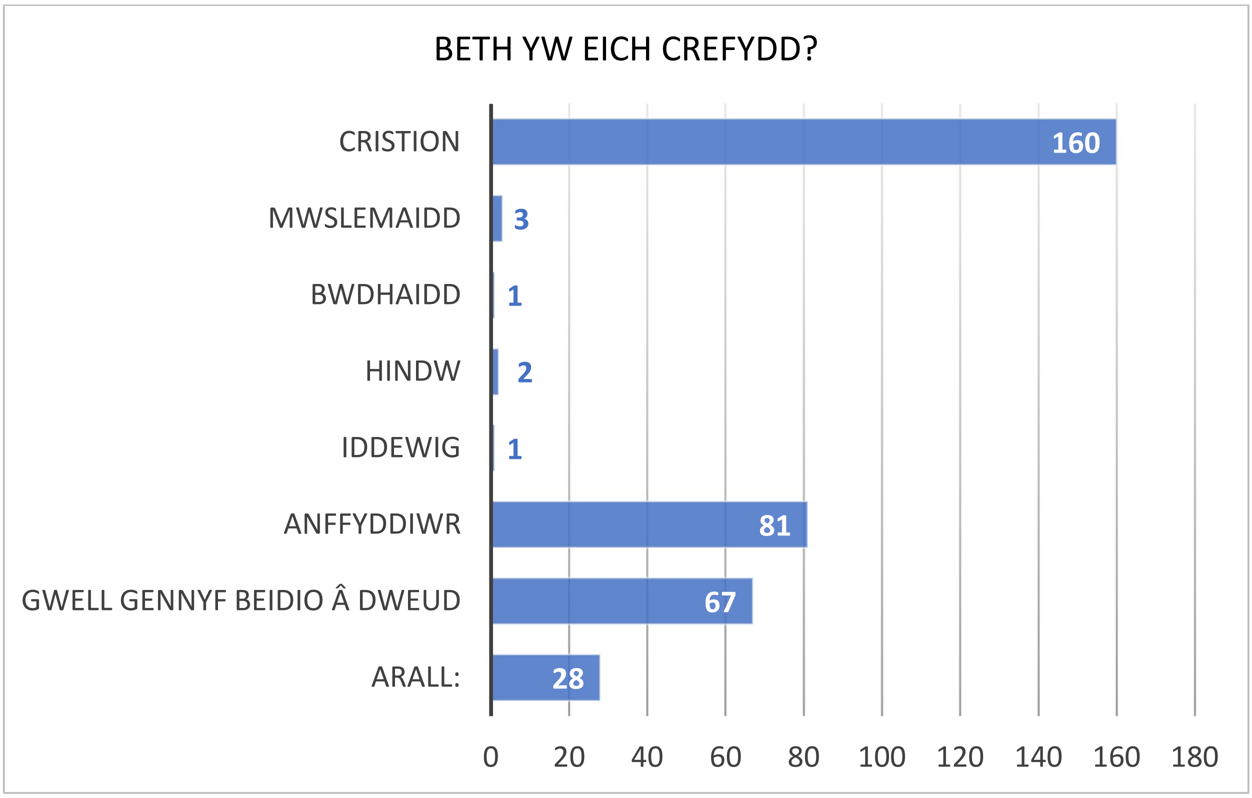
BETH YW EICH CREFYDD?
CRISTION
MWSLEMAIDD
BWDHAIDD
HINDW
IDDEWIG
ANFFYDDIWR
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
ARALL:
160
3
1
2
1
81
67
28
0
20
40
60
80
100
120
140
160
180

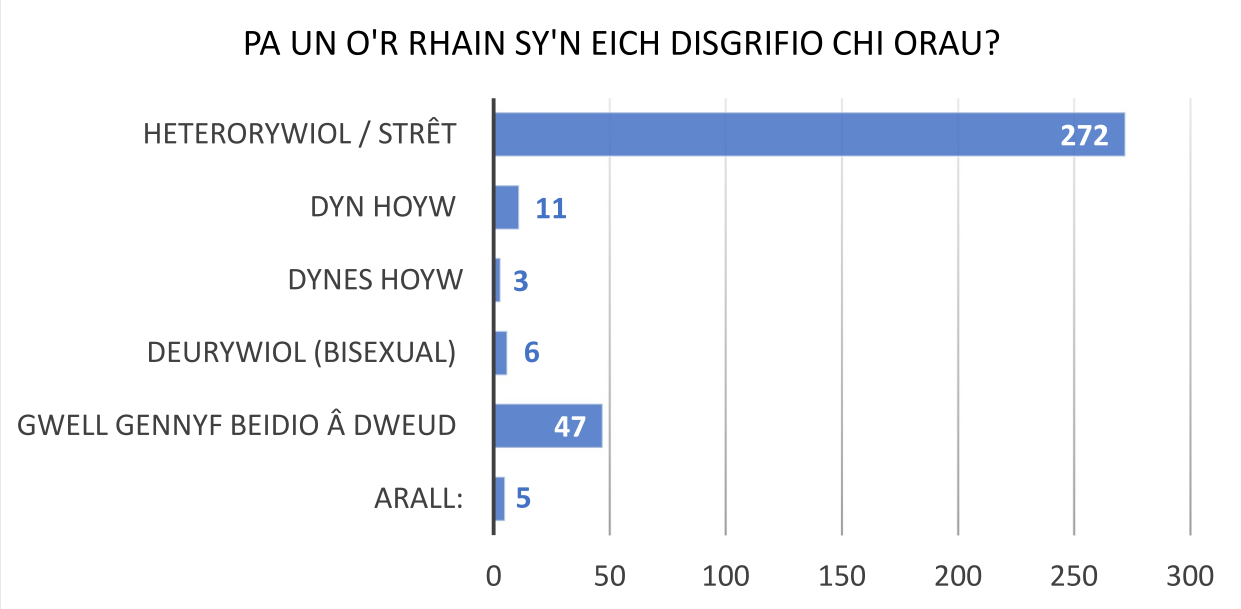
PA UN O'R RHAIN SY'N EICH DISGRIFIO CHI ORAU?
HETERORYWIOL / STRÊT
272
DYN HOYW
11
DYNES HOYW
3
DEURYWIOL (BISEXUAL)
6
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
47
ARALL:
5
0
50
100
150
200
250
300

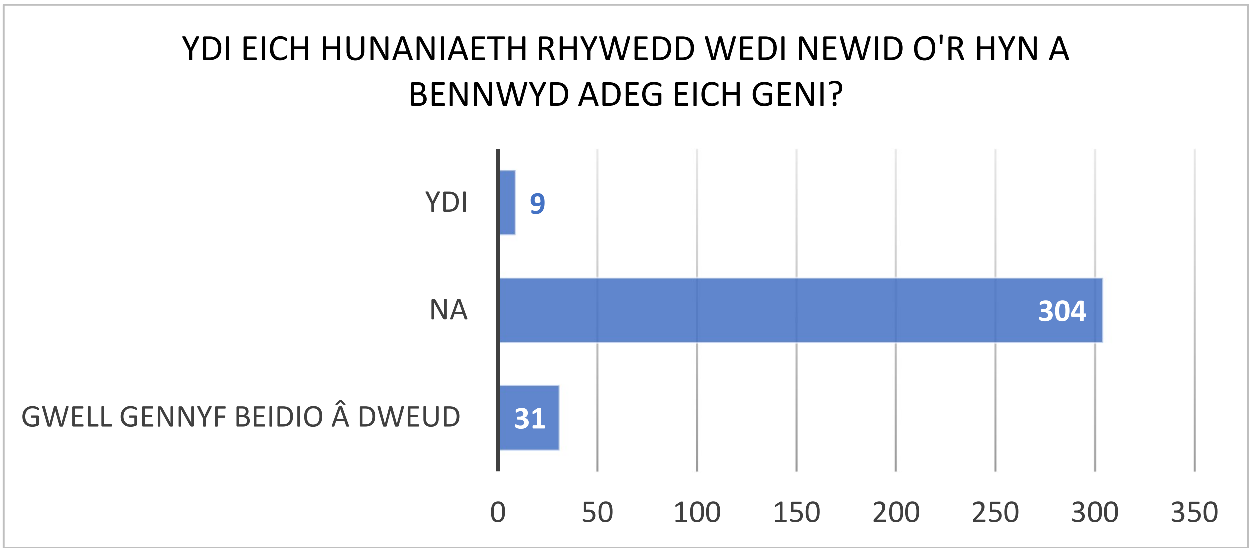
YDI EICH HUNANIAETH RHYWEDD WEDI NEWID O'R HYN A BENNWYD ADEG EICH GENI?
YDI
9
NA
304
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
31
0
50
100
150
200
250
300
350

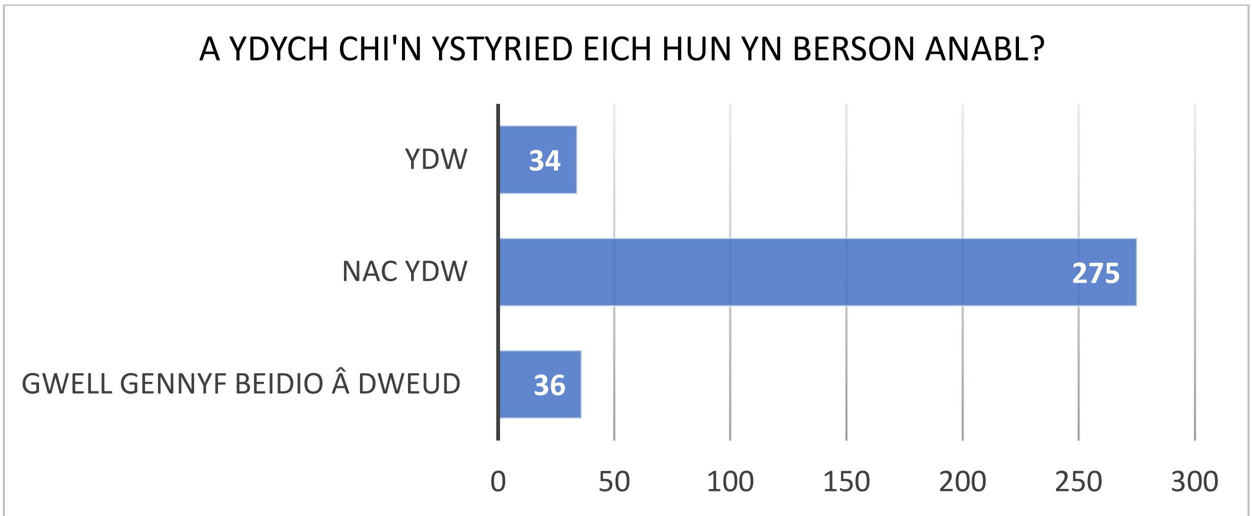
A YDYCH CHI'N YSTYRIED EICH HUN YN BERSON ANABL?
YDW
34
NAC YDW
275
GWELL GENNYF BEIDIO Â DWEUD
36
0
50
100
150
200
250
300

4 Nifer o ymatebwyr fesul dinas, tref neu bentref yn Nalgylch Bangor.

4.1 Mae’r tabl isod yn dangos y nifer o ymatebwyr fesul tref neu bentref yn Nalgylch Bangor.

Tref/Pentref	**Nifer o ymatebwyr**
• Bangor	**211**
• Y Felinheli	**47**
• Penrhosgarnedd	**43**
• Arall	**21**
• Pentir	**12**
• Glasinfryn	**5**
• Treborth	**3**

5 Beth sy'n dda am ddalgylch Bangor?

5.1 Mae'r tabl isod yn rhestru'r themâu a flaenoriaethwyd gan Gynghorau Cymuned / Dinas / Tref, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol Dalgylch Bangor. Fel rhan o'r ymarferiad ymgysylltu cyhoeddus, gwahoddwyd preswylwyr Dalgylch Bangor i ddewis hyd at 5 thema yr oeddynt yn cytuno gyda fwyaf.

Beth sy'n dda am Ddalgylch Bangor?	**Nifer o weithiau y blaenoriaethwyd y thema**
• Y ffaith fod Prifysgol yn yr ardal	**184**
• Treftadaeth a hanes yr ardal a'r ffaith fod Bangor yn ddinas ddiwylliannol ac amrywiol	**134**
• Mae'n ardal ddiogel	**125**
• Yr iaith Cymraeg a'r diwylliant	**106**
• Ysbryd a chyfeillgarwch cymunedol yr ardal	**104**
• Trafnidiaeth gyhoeddus dda	**105**
• Llwybrau cerdded a beicio o safon	**82**
• Adnoddau iechyd yn yr ardal	**81**
• Mudiadau, elusennau, mentrau a grwpiau gwirfoddol gweithgar yr ardal	**63**
• Cyfleusterau fel siopau, caffis a bwytai	**62**
• Traddodiad creadigol a chelfyddydol cyfoethog yr ardal	**45**
• Mae ystod eang o weithgareddau a chyfleoedd ar gael i bobl ifanc yn lleol	**14**
• Economi nos fywiog dinas Bangor	**11**

5.2 Mewn ymateb i'r cwestiwn **'Nodwch unrhyw beth arall sy'n dda am Ddalgylch Bangor sydd heb ei restru uchod'**, derbyniwyd **95** o sylwadau ychwanegol gan breswylwyr Dalgylch Bangor. Roedd nifer o'r ymatebion ychwanegol yn cynnig sylwadau pellach am y themâu uchod e.e.

O'r sylwadau a oedd yn nodi rhywbeth arall sydd ddim mor dda am yr ardal, y themâu mwyaf poblogaidd oedd:

Thema	Nifer o ymatebwyr ddaru nodi hyn
• Lle cyfleus i fyw e.e. yn agos i'r môr, mynyddoedd, lleoliadau eraill, yr A55 a'r rheilffordd.	**24**
• Yr Amgylchedd naturiol gan gynnwys mannau gwyrdd yn ninas Bangor a'r cyffiniau e.e. Gwarchodfa Natur Eithiniog	**22**
• Pier Bangor	**10**
• Ysgolion da	**8**

5.3 Bydd yr holl sylwadau ychwanegol a dderbynwyr yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r cynlluniau ardal.

6 Beth sydd ddim mor dda am Ddalgylch Bangor?

6.1 Mae’r tabl isod yn rhestru’r themâu a flaenoriaethwyd gan Gynghorau Cymuned / Dinas / Tref, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol Dalgylch Bangor. Fel rhan o’r ymarferiad ymgysylltu cyhoeddus, gwahoddwyd preswylwyr Dalgylch Bangor i ddewis hyd at 5 thema yr oeddynt yn cytuno gyda fwyaf.

Beth sydd ddim mor dda am Ddalgylch Bangor?	**Nifer o weithiau y blaenoriaethwyd y thema**
• Y Stryd Fawr wedi dirywio a dim digon yn cael ei wneud i’w adfywio	**296**
• Diffyg tai addas a fforddiadwy i bobl leol i'w prynu neu eu rhentu	**166**
• Mae’r economi leol yn fregus a ddim yn creu swyddi da i bobl leol	**157**
• Effaith tai myfyrwyr ar ardaloedd preswyl	**154**
• Problemau yn ymwneud â pharcio, cyflwr ffyrdd a thraffig mewn sawl rhan o’r ardal	**124**
• Bangor wedi colli ei hunaniaeth, diffyg cyd-weithio i gynnal digwyddiadau a chreu bwrlwm cymunedol	**121**
• Agweddau negyddol am yr ardal	**87**
• Cau clybiau ieuenctid	**79**
• Diffyg llwybrau cerdded a beicio o safon ac sy’n ddiogel	**76**
• Pryderon yn lleol am ddarpariaeth iechyd, lles a gofal pobl hŷn yn yr ardal	**71**
• Diffyg adnoddau ym Maesgeirchen	**50**
• Cyswllt y Brifysgol gyda chymunedau lleol	**41**
• Diffyg cyd-weithio rhwng mudiadau a chynghorau cymuned/dinas lleol	**40**
• Dim digon yn cael ei wneud i uchafu potensial Amgueddfa ac Oriel Storiel	**27**

6.2 Mewn ymateb i'r cwestiwn **'Nodwch unrhyw beth arall sydd ddim mor dda am Ddalgylch Bangor sydd heb ei restru uchod',** derbyniwyd **151** o sylwadau ychwanegol gan breswylwyr Dalgylch Bangor. Roedd nifer o'r ymatebion ychwanegol yn cynnig sylwadau pellach am y themâu uchod e.e. sylwadau ynghylch y Stryd Fawr (n=23), pryderon ynghylch parcio, cyflwr ffyrdd a thraffig (n=18), sylwadau ynghylch yr economi leol yn gyffredinol (n=16), materion ynghylch tai (n=15) a phryderon ynghylch Iechyd, Lles a gofal (n=8).

O'r sylwadau a oedd yn nodi rhywbeth arall sydd ddim mor dda am yr ardal, y themâu mwyaf poblogaidd oedd:

Thema	Nifer o ymatebwyr ddaru nodi hyn
• Edrychiad/blerwch yr ardal yn gyffredinol e.e. problemau ynghylch baw ci, sbwriel, graffiti, cyflwr adeiladau a diffyg mannau gwyrdd.	**36**
• Diffyg gweithgareddau/cyfleon ac adnoddau i bobl ifanc yr ardal.	**15**
• Pryderon ynghylch ymddygiad gwrth-gymdeithasol a chyffuriau yn yr ardal.	**15**
• Teimlad y gall trafnidiaeth gyhoeddus fod yn well.	**14**
• Canfyddiad o ddiffyg presenoldeb yr Heddlu yn yr ardal.	**6**

6.3 Bydd yr holl sylwadau ychwanegol a dderbynwyr yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r cynlluniau ardal.

7 Pa newidiadau fyddech chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn Nalgylch Bangor dros y 15 mlynedd nesaf fyddai'n gwneud yr ardal yn well lle i fyw ynddi?

7.1 Mae'r tabl isod yn rhestru'r themâu a flaenoriaethwyd gan Gynghorau Cymuned / Dinas / Tref, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol Dalgylch Bangor. Fel rhan o'r ymarferiad ymgysylltu cyhoeddus, gwahoddwyd preswylwyr Dalgylch Bangor i ddewis hyd at 5 thema yr oeddynt yn cytuno gyda fwyaf.

Pa newidiadau fyddech chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn Nalgylch Bangor dros y 15 mlynedd nesaf fyddai'n gwneud yr ardal yn well lle i fyw ynddi?	Nifer o weithiau ddaru'r thema cael ei ddewis
• Cynlluniau i ddatblygu ac adfywio'r Stryd Fawr	**260**
• Datblygu cynlluniau i gwrdd ag anghenion pobl ifanc yr ardal	**154**
• Ardal yn fwy gwyrdd - ynni adnewyddol, lleihau'r defnydd o blastig, pwyntiau gwefru ceir, cynlluniau plannu coed ac ati	**150**
• Cynlluniau i gadw cymunedau'r ardal yn lan a thaclus	**137**
• Cynlluniau i daclo agweddau negyddol a magu balchder yn y ddinas a'r ardal gyfagos	**106**
• Cynlluniau i gynnal a datblygu llwybrau cyhoeddus a llwybrau beicio	**101**
• Rhoi mwy o sylw i'r ardaloedd tu hwnt i ganol dinas Bangor	**91**
• Cynlluniau i drefnu a hyrwyddo mwy o ddigwyddiadau fel ffeiriau yn lleol	**75**
• Safonau cynllunio ar ddatblygiadau adeiladu	**63**
• Lleoli mwy o swyddfeydd Cyngor Gwynedd ym Mangor	**61**
• Cynlluniau a chefnogaeth i weithgareddau sy'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant ac sy'n cefnogi dysgwyr yr iaith	**60**
• Cynlluniau i ddatblygu cydweithio mwy effeithiol rhwng Cyngor Gwynedd, Cynghorau Cymuned a grwpiau lleol	**58**
• Datblygu cynllun 'Parcio a Theithio' (Park and Ride) yn ardal Ysbyty Gwynedd	**53**
• Cynlluniau i ddatblygu parc y ddinas	**52**
• Cynlluniau i ddatblygu mwy o brosiectau i ddathlu treftadaeth a hanes cyfoethog yr ardal	**50**
• Cynllun atal llifogydd yn cael ei ddatblygu ar gyfer ardal Hirael	**45**
• Cynlluniau i gryfhau'r cysylltiadau rhwng y Brifysgol a'r gymuned	**42**

7.2 Mewn ymateb i'r cwestiwn **'Nodwch unrhyw beth yr ydych yn meddwl sydd wedi'i fethu uchod'**, derbyniwyd **104** o sylwadau ychwanegol gan breswylwyr Dalgylch Bangor. Roedd nifer o'r ymatebion ychwanegol yn cynnig sylwadau pellach am y themâu uchod e.e. Datblygu cynlluniau i gwrdd ag anghenion pobl ifanc yr ardal (n=10); Cynlluniau i ddatblygu ac adfywio'r Stryd Fawr (n=7); Cynlluniau i drefnu a hyrwyddo mwy o ddigwyddiadau fel ffeiriau yn lleol (n=6); Cynlluniau i gynnal a datblygu llwybrau cyhoeddus a llwybrau beicio (n=6); Cynlluniau i gadw cymunedau'r ardal yn lan a thaclus (n=4); Ardal yn fwy gwyrdd - ynni adnewyddol, lleihau'r defnydd o blastig, pwyntiau gwefru ceir, cynlluniau plannu coed ac ati (n=4).

O'r sylwadau a oedd yn nodi rhywbeth arall am yr ardal, y themâu mwyaf poblogaidd oedd:

Thema	**Nifer o ymatebwyr ddaru nodi hyn**
• Cynlluniau i greu swyddi gwerth uchel a denu cwmnïau/busnesau i'r ardal	**10**
• Cynlluniau i ddarparu tai ar gyfer pobl leol i'w prynu ac eu rhentu	**8**
• Mynd i'r afael gyda problemau traffig, gyrru a pharcio e.e. ym Mangor uchaf	**8**
• Cynlluniau i wella trafnidiaeth cyhoeddus	**6**
• Cynlluniau i wella caeau chwarae a mannau gwyrdd i gynnal chwaraeon	**5**

7.3 Bydd yr holl sylwadau ychwanegol a dderbynwyr yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r cynlluniau ardal.

8 Camau Nesaf

8.1 Yn ystod yr hydref, bydd yr holl adborth yr ydym wedi'i dderbyn gan breswylwyr a sefydliadau dalgylch Bangor yn cael ei defnyddio mewn gweithdai gyda sefydliadau lleol fel rhan o waith i ddatblygu Cynllun Gweithredu Lleol.

8.2 Bwriad y Cynllun Gweithredu yw ymgorfforí prosiectau a gweithgaredd ystod eang o sefydliadau sydd yn cyfrannu at adfywio a gwella Dalgylch Bangor.

8.3 Fel rhan o'r Fframwaith Adfywio, bydd trefniadau ar gyfer monitro a chydlynu'r rhaglen waith yn cael eu sefydlu, gan ystyried strwythurau a trefniadau cydweithio presennol.

8,4 Mae'r amserlen ar gyfer camau nesaf o'r gwaith fel a ganlyn:

- Gweithdai gyda sefydliadau Lleol : Hydref / Tachwedd 2022
- Cynlluniau Gweithredu Drafft yn cael eu paratoi : Mawrth 2023
- Derbyn sylwadau neu ychwanegiadau i'r ddogfen ddrafft : Ebrill 2023
- Cynllun Gweithredu diwygiedig : Ebrill / Mai 2023
- Trefniadau Cyd-lynu a monitro yn weithredol : Mai 2023

8.4 Bydd gwybodaeth pellach am y cynlluniau hyn yn cael eu cyhoeddi ar safle we Cyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cymru)

8.5 Hoffem ddiolch yn fawr i bawb sydd wedi cymryd yr amser i roi eu barn ac i gyfrannu i'r gwaith o wella a chryfhau ein cymunedau.

CYNGOR GWYNEDD

UK Government Wales
Llywodraeth y DU Cymru

www.gwynedd.llyw.cymru | 01766 771000